

DULSE
MARIJA KARDOZO
MOJA
SAOSEĆANJA

ZA IZDAVAČA
Ivan Bevc
Nika Strugar Bevc

© za srpsko izdanje

BOOKA

11000 Beograd, Slanački put 128

office@booka.in

www.booka.in

S PORTUGALSKOG PREVEO

Jovan Tatić

STRUČNA SARADNICA NA PREVODU

Katia Nogueira de Souza

LEKTURA I KOREKTURA

Agencija Tekstogradnja

DIZAJN KORICA I PRELOM

Ivan Benussi

ŠTAMPA

DMD Štamparija

Beograd, 2011.

Prvo izdanje

BOOKA.

Knjiga **013**

Edicija **Zapadno od sunca**

DULSE MARIJA KARDOZO

MOJA SAOSEĆANJA

Naslov originala

DULCE MARIA CARDOSO

OS MEUS SENTIMENTOS

Copyright ©2005, Dulce Maria Cardoso.

By arrangement with Anja Saile, Literarische Agentur, Berlin, Germany and Livia Stoia Literary Agency
Copyright za srpsko izdanje © BOOKA, Beograd, 2011.

Sva prava zadržana.

Nijedan deo ove knjige ne može se koristiti
nihi reprodukovati u bilo kom obliku bez pismene
saglasnosti izdavača.

Knjiga je objavljena uz pomoć Direcção-Geral do
Livro e das Bibliotecas, Portugal

DG
LB
DIRECÇÃO-GERAL
DO LIVRO E DAS
BIBLIOTECAS

MOJA
SAOSEĆANJA

ROMAN

DULSE MARIJA KARDOZO

S PORTUGALSKOG PREVEO
Jovan Tatić

BOOKA.

Luisu, zauvek
Mojoj sestri, za Koku i za Paula

**Es el jardín de la Muerte que te busca y que te encuentra siempre...
Es el jardín, que, sin saberlo, riegas con tu sangre.**

Dulce Marija Lojnas
Vrt, lirska novela

ne očekivano

nije trebalo da izađem iz kuće, nije trebalo da izađem iz kuće, neko vreme, nekoliko sekundi, sati, ništa više ne mogu,

ne očekivano stajem

položaj u kojem se nalazim, naglavačke, okačena o sigurnosni pojas, nije mi neudoban, moje telo, začudo, nije mi teret, sudar mora da je bio snažan, ne sećam se, otvorila sam oči i zatekla se ovako, naglavačke, ruke mi dotiču plafon, noge vise, zamršena kao lutka na koncu, pogled nezainteresovan, fiksiran na kap vode zaustavljenu na uspravnom staklu, ne razaznajem zvuke koje čujem, i opet, nije trebalo da izađem iz kuće, nije trebalo da izađem iz kuće,

kako su samo naporne te tralalajke

neko vreme, nekoliko sekundi, sati, ne mogu ništa, sigurno sam pala daleko od auto-puta, kapi kiše dobiju po limu automobila, točkovi se vrte u prazno kri-kri, kri-kri, kri-kri, ne, to sigurno nisu zrikavci, tik-tak, četiri žmigavca, u kapi vode, to je samo pogled koji ne uspeva da se mrdne, samo pogled, automobil prevrnut u pustari, moja putna torba visi na žbunu, pakovanja voska, pokloni za klijentkinje i finansijski dnevnik leže razbacani po blatu, jedna cipela u kaljuzi malo dalje, farovi i dalje

upaljeni, kiša, tragovi svitaca koji lelujaju dok ne uginu na zemlji, kri-kri, sigurno nisu zrikavci, svuda okolo blistava srča, kristali koji plaše noćnu tamu,

nije trebalo da izađem iz kuće

vrela tečnost koja mi curi iz usta je krv, prepoznajem ukus, u ustima mi je kaša, vruća, suviše vruća, tera na mučninu, hoću da se pomerim, da se oslobodim pojasa, ruke me ne slušaju, dva nesposobna trapavca, moje noge, dve odsutnosti, i pogled fiksiran, nepokretan, na kap vode punu svetlosti, kap preplavljenu svetlošću, kojoj malo fali da me odvede, pobedi, opirem se, i opet, nije trebalo da izađem iz kuće, nije trebalo da izađem iz kuće,

neočekivano

ništa me ne boli, ne plašim se, pogled mi je udavljen u kapljici svetlosti, uši su mi odmaralište za zrikavce,

u ovom trenutku možda više ne postojim ovde

ovaj trenutak možda više ne postoji za mene

kotrljam se kroz tamu

u slast, klizim auto-putem a on je uvek isti, ostaje za mnom, obnavlja se preda mnom, milostivi jezik koji me guta, crn, beskrajan, jezdim, rukovodim se mačijim očima na bankini, čeličnim razdelnikom, vetar povija gola stabla, tužne kosture, poteze ugljenom na nebu, stubovi dalekovoda, strašila koja se drže za ruke u redu ni na jednu stranu,

u slast

jezdim u jedinom smeru u kojem se beskraj ispunjava, u glavi mi se misli prijatno roje, popodne sam prodala kuću, srebrnom olovkom sam potpisala ugovor, ruka mi nije zadrhtala, nisam oklevala, ako sam mislila da je lako bilo je zastrašujuće lako, putujem po olujnoj noći, prethodnih dana ni o čemu drugom nije se pričalo, meteorološki izveštaj, civilna zaštita, u kafeima, moje klijentkinje, jedna tema,

najavili su oluju

jedna tema za razgovor, toliko zbrke a možda ne bude ništa, svako malo se prevare, ko može da predvidi hirove prirode, razmena reči, na moru će biti gore, u glavi roj misli koji me dobro poznaje, napamet pružam desnu ruku u stranu, tražim kasetu, od danas će sve biti drugačije, ponavljam, od danas će sve biti drugačije, kiša udara o krov tako bučno da bi trebalo

da me uplaši, zadebljava stakla, duplira ih, milioni kapi spljeskanih o stakla, mrežice koje vetar odmah rastura, naleti vetra brzine do, izazivam olujnu noć,

kotrljam se kroz tamu

naslepo rukom tražim glas koji će mi smiriti nevreme, munja, ostatak svetlosti s početka, na početku samo svetlost a mi već slepi zauvek,

bêtises ma chérie, bêtises

teško dišem, bol u grudima, tema, uvek previše piješ, moje teško telo prati ruku, redovna poteškoća pri najjednostavnijim pokretima,

gnome, gnome

još jedna munja, lepo neonsko svetlo koje cepa tamu, pronalazim kasetu, grom, mrak riče, nije mi teško da pomislim da je more uzelo mesto nebu da bi se bacilo na zemlju, jezdim, mislim o nebu, put koji ne prestaje da urasta u tamu, ubacujem kasetu u kasetofon, pritiskam dugme da je premotam, grebem tišinu, tema razgovora na benzinskoj stanici,

vidi onu debelu ne zna za sebe koliko se napila

prazna priča, ima tu toliko nesreće, to nije ni razgovor, sve se primećuje, prtljažnik mi je pun voska, poklona, uzoraka, brošura, finansijski dnevnik, klijentkinje me čekaju sutra izjutra rano, godinama me čekaju, ne ove, ne u ovoj sudbini, druge, u drugim sudbinama, dogovor, dobar prodavac, najbolji, usred noći znam napamet sastav voskova, moj život je borba protiv miliona dlaka, ni na šta nisam toliko ponosna, možda na Doru, možda, poznajem svoje neprijatelje, znam sve njihove trikove, ne mogu me prevariti, čak i kada reše da rastu jači, ili urastaju, ili, kukavice, krenu da rastu pod kožom, skriveni, poznajem svoje neprijatelje i ne

propuštam priliku da ih razotkrijem, ne dam im da se pritaje, da dobi-ju na vremenu, rat je to bez predaha, kada vidim noge neke nepoznate žene odmah znam koliko su mi jaki neprijatelji, kako se boriti protiv njih, druga neka koja radi isti ovaj posao gleda to isto i ne vidi ništa, slobodno mogu da se kladim, o sredstvima koja treba koristiti, vosak, krema, žilet, mašinicice koje zvuče kao dosadne muve, kada vidim noge neke nepoznate žene odmah procenjujem snagu svojih neprijatelja, prepoznajem ožiljke, urasle dlake, čak i ako želim da mislim na nešto drugo, pogotovo ako želim da mislim na nešto drugo, odličan sam prodavac, najbolji, prelazim sto, dvesta kilometara, koliko god je potrebno da bih prodala svoje voskove, ništa drugo ne umem da radim, progonim svoje neprijatelje, milione neprijatelja na sve strane, nepravedna je to borba, izgubljena, od danas će sve biti drugačije, uprkos velikom umoru koji osećam, ne propuštam da mi prođe kroz glavu da, od danas, od sutra, nikakva razlika, jedna jedina razlika, ne mogu da prihvatim more istih dana pred sobom, moj život kako se troši u ponovljenim danima, pokretima, rečima, Anželo

niko ne može da ispravi prošlost, i tačka

zašto slušam tog baksuza Anžela, radi šta hoćeš ali nećeš se osloboditi sebe, onoga što si bila, što i dalje jesi, radi šta hoćeš, zašto slušam baksuza Anžela umesto pesme s moje kasete, od danas će sve biti drugačije, prodala sam kuću, istina je da sam se malopre, na benzinskoj stanici, vratila na isto, još jedan muškarac i ista igra, ista laž, ili, da budem stroža, još jedna laž, možda gora, svim muškarcima s kojima sam bila i koji bi me možda pitali kako se zovem odgovarala bih zagonetkom

ime cveta koje je i ime boje

bêtises ma chérie, bêtises

nikada nijedan nije pogodio, možda je čudno, možda bi mi bilo stvarno čudno da sam o tome malo razmislila, ali nisam, pre njega svi koji su

pokušali da pogode rekli su Roza, većina nije ni htela da pogađa, nasmešili bi se i otišli, baš ih briga za ime, to je bilo samo pitanje, najosnovnije, žurili su se, samo pitanje, najobičnije, da nestane tišina, neprijatnost, stid što su bili u ženi kao što sam ja, nikada nisam srela ništa nemilosrdnije od zadovoljene puti, sigurno je da do te noći, sve do njega, svi su muškarci rekli Roza, greška koju sam volela, drugo ime i to nisam ja već ta neka Roza, stvorenje koje sam sažaljevala kada mi je bilo do toga, i zato kada me je čovek pitao za ime ponovila sam zagonetku ubeđena da neće reći ništa drugo do Roza ili se nasmejati, bila sam toliko ubeđena da sam se uplašila kada sam čula svoje ime, plašim se, onaj ko se upusti u ovakvu vrstu lova uvek se plaši, svaki plen brzo nauči strah koji ga može spasiti, nešto je na putu, kiša me sprečava da vidim, brisači mi već rade najbrže, nešto je ispred, kočim, kola mi beže, okrećem volan, ševrdam po putu, nisam se ni uplašila, vraćam menjač u normalnu brzinu, mrštim se da vidim bolje, preveliko je da bi bilo leš psa ili mačke, vozim dalje pažljivo, tek kad sam bila baš blizu shvatam da je stablo palo, grane se propinju na vetru, lišće u kovitlacu, okrećem volan, eskiviram spiralu lišća koja se uzdiže u mraku, grane koje se prema meni pružaju, baš lepo da ovo drvo nije umrlo uspravno, uvek bi me ražalostilo drveće koje bi umrlo uspravno, još uvek sanjajući o budućim prolećima koja im kolaju stablima, drveće za seču, još uvek oseća težinu gnezda i vetar koji prave vrapci u letu, žalosti me mrtvo drveće koje čeka putnike koji od njih beže, niko ne voli senku smrti, tako stoje dok ih električna testera ne poseče, stablo u okruglicama, krošnja naramak granja koje neko treba da pokupi da bi zapalio vatru u ognjištu ili da, list mi se lepi na šoferšajbnu, odnosim ga sa sobom, od danas ništa neće biti drugačije, ne mogu da ispravim ono što je prošlo, nemam uticaja na ono što dolazi, obaveštenje o izlazu u slučaju opasnosti s desne strane, list odleće, nije hteo dalje sa mnom, neće da se druži sa mnom, pijana sam, list ne poseduje volju, pijana sam, lišće zna sve o nama, pijana sam, srce me boli, svoje telo manje poznajem nego neznance koji ga uzimaju, prepoznajem ga samo u bolu, rakija mi je donela nesvesticu koja mi prija, uzalud trljam oči, ispunile su se suzama, počinjem da plačem, list nije hteo sa mnom,

smešna sam, osećam ruke muškarca na svojoj koži, gladim tragove koje su njegovi nokti ostavili na mom telu, staze, ne znam šta da radim s mirisom neznanca koji mi se uvukao u pùt, uplašena sam, šta ako više nikada ne bude mesta u meni, ako mi nikada više ne bude pripadao, jer puštam da umrem,

zato što me ubija život

ubrzavam u pravcu beskraja koji je postao moja sudbina, jedan jedini pravac, od danas će sve biti drugačije, noć me plaši, šest komada mraka koji me čekaju s druge strane prozora automobila, već je vrlo kasno, 4:37 na digitalnom satu kontrolne table, 4:32 u stvari, uvek sam sebi davala pet minuta više, fakat da mi nikada nisu mnogo značili, nikada nisam na vreme stigla u budućnost, mala kašnjenja, mimoilaženja, minorni razlozi kojih se više i ne sećam, vidim kola ispred sebe, prva koja vidim od kada sam krenula s benzinske stanice, dajem gas da se približim crvenim svetlašcima koja se dupliraju na mokrom putu, automobil se sporo kreće, odlučujem da ga obiđem, prolazim pored nepoznate žene u olujnoj noći, dajem joj lice, okruglo, isuviše okruglo, telo, debelo, žalosno debelo, zanimanje, prodavac, kuću, rajski prolaz, br., ćerku, Doru, predajem nepoznatu ženu tragu vode koji moj automobil ostavlja, serpentine koja se raspršuje u vazduhu, umesto crvenih svetlašaca dupliranih na putu dva bela svetla u retrovizoru, magija, kada bih znala magiju nestala bih iz sebe, ubrzavam, udaljavam se od belih svetala koja se stalno smanjuju, kradem im lice, telo, zanimanje, porodicu, pijana žena se dâ zabaviti bilo čime, čak i tako naivnom igrom kao što je ova, farovi automobila koji sam obišla nestaju u retrovizoru, ponovo samo noć, upozorenje, žuti pravougaonik na bankini, koji

vozite pažljivo

čitam naglas, vozite pažljivo, glas klizi niz stakla, još jedan pravougaonik, ovaj visi, najavljuje raskrnicu, četiri propisno numerisana puta,

četiri sudbine, najzad mogu da promenim smer, pređem u drugu brzinu, odustanem, kako je samo izazovno znati da mogu da biram, i kada bi od danas zaista sve bilo drugačije, raskrsnica koju znam sa svojih mapa, uvek sam skupljala mape, to jest skupljam mape već dugo, stotine mapa kod moje kuće, polovnih, netaknutih, nije bitno, na mapama bez straha biram put, stalno kružim svojim papirnim svetovima, idem svuda, mesta za koje ne vezujem pejzaž, lice, cvet, ništa, zemlje koje postoje samo da bi zadovoljile moju želju da otputujem u vrelim popodnevi-
ma, prostrem mape na pod svoje sobe, ne želim ništa da znam o svetu, nikada nisam ni želela, u vrelim popodnevi-
ma, navlačim zavese i moje telo prekriju svetlosne ovalne niti, gomila svetlosnih tačaka geometrijski raspoređenih, provodim čitava letnja popodneva na putu, približavam se raskrsnici, četiri numerisane sudbine, kiša pada providna pod noge betonskih bandera, treperave vodene niti, kiša svitaca, i kada bih prome-
nila sudbinu, kada bih odustala

bêtises ma chérie, bêtises

od Deniz i Beti, kada bih barem jednom otišla negde gde me niko ne čeka, nikada nisam putovala a da me niko ne čeka, idem svojim putem, ne mogu da odustanem od svoje borbe, svakog dana moji neprijatelji me pobeđuju na sopstvenom telu, na drugim telima, moji neprijatelji će poslednji umreti, moje srce stoji, moja pluća preplavljena, moja pùt ledena a moji neprijatelji rastu još koji sat, jednog dana, ne treba da mislim na to, dobar sam prodavac, najbolji, sutra se vraćam, zamolila sam Doru da kupi hleb, ostavila sam joj poruku na jednoj od onih žutih ceduljica koje mogu da se zalepe bilo gde, molim te kupi hleb, verovatno nisam dobro čula da je Dora na izlasku iz restorana rekla,

sutra odlazim od kuće

kakva glupost da mi se učinilo da me Dora napušta, ostavila sam joj poruku na ustaljenom mestu, sutra će Dora kupiti hleb i spustiti ga na

kuhinjski sto, nikada prevrnut, jer je to maler, Dora zna da je maler kada hleb stoji naopačke, toliko toga zna moja Dora, čudi me kako ih uči s istom apatijom s kojom provlači bar kodove stotina proizvoda ispred optičkog čitača kase u hipermarketu, sa istom apatijom s kojom je gola pozirala studentima lepih umetnosti, mršavo telo, skoro dečje, viđeno iz svih uglova, a da niko nije otkrio rupice koje ima kada se smeje, smešan način na koji stisne pesnicu, loptica od prstiju, na desetine crteža nepoznate osobe, ne moje ćerke, ista apatija zbog koje je napustila školu, zbog koje, garantuje, ionako tamo nikada ništa nisam naučila, apatija koja joj raste u grudima i preliva se da bi me pogodila u srce, pritiskam gas, put mračan, pokreti omekšali,

ako hoćeš da se spljeskaš na putu samo izvoli

počinjem da se smejem, zašto moj smeh gine u sudaru sa staklima, zašto me okružuje ova tišina, Anželo nije u pravu, ponovo

smeh je najbolje što drugima možemo ponuditi

prokleti Anželo se prevario, nesporazum sa životom, i dalje se smejem, Deniz, Beti, Dori, Anželu, poklonima koje imam za klijente, jedan karafindl od nerđajućeg čelika i posuda za čačkalice od porcelana, voskovi-
ma za osetljivu kožu, crnu kožu, za žene koje su sklone proširenim venama, grohotom se smejem, kreštanje koje leprša po kolima, tako sam umorna, dan je bio dug, vrlo dug, a noć, crni plašt koji me guši

reci mi tajnu
održi me budnom
dok ova noć ne dođe do kraja

umesto da mi priča tajne koje čuva, da me spase, plašt koji me guši, i ako se vratim kući, hlebu koji će Dora kupiti, četiri sudbine, raskrsnica, kada bih mogla da biram, kasno je, prepuštam se svojoj sudbini, idem dalje,

vetar lomi oleandere zasađene između dva pravca, sada su u retrovizoru tačkice svetlosti raskrsnice, kiša svitaca oko vrlo visokih betonskih ban-dera, još jedno upozorenje pored puta, sada drečavožuto, sunce usred noći, ako voziš nemoj da piješ, smejem se, grohot kruži kolima dok ne naiđe na tišinu koja ga ubije, pripušilo mi se, tražim paklicu, niz uspore-nih pokreta, laganih, imam vremena, prinosim cigaretu ustima,

reci mi tajnu

sa svih strana tišina, prolazim neku fabriku, osvetljeni pravougaonik koji izdaleka lepo izgleda, ne plašim se svog srca koje me svojim sve sporijim otkucajima uspavljuje, malčice zatvaram oči, umorna sam, za nekoliko sati ću garantovati Deniz da moji voskovi ne izazivaju crvenilo, ne ostavljaju ožiljke ili eriteme, da na tržištu neće naći efikasniji vosak za uništavanje matrice klijanja dlaka, bujica reči u kojima sam najbolja, nema tu sumnje, najbolji sam prodavac, poznajem voskove preporučene za osetljivu kožu, put uvek isti, beli trag u neprekidnoj liniji, sve brži, umorna sam, malčice zatvaram oči, još malčice

kao biljke koje rastu u pustarama

činim ono što moram čak i ako me posle bude sram, u stvari ne stignem ni da se postidim, samo blaga neprijatnost, knedla u grlu koja se polako topi kako se udaljavam, blaga mučnina, neodređena predstava greha od kojeg ne nameravam da se spasem, skrećem ka benzinskoj stanici, gladna sam, prolazim pored kafeterije, zastajem ispred velikih staklenih vitrina, od kiše ne vidim baš najbolje šta ima unutra, uključujem duga svetla, jedan službenik se iznenađeno okreće, zec osvetljen farovima na putu, kafeterija je skoro prazna, ogromna sala s praznim stolovima i stolicama, jedan par i na levoj strani grupa momaka, malo ljudi putuje kada je noć ovakva, i već je tako kasno, isključujem farove, motor,

činiti uvek ono što moram da činim čak i ako me posle bude sram

polako izlazim iz kola, otvaram kišobran, stežem kabanicu, svi moji pokreti su iznenađujuće mirni, nasuprot kiši koja žestoko pada, baricama na asfaltu, prilazim staklenim vratima koja se automatski otvaraju, volim ta vrata što se sama otvaraju, mašine koje prodaju cigarete ili poštanske marke i tačno vraćaju kusur, ulazim u kafeteriju i idem pravo ka šanku, momci učute na nekoliko trenutaka kad me ugledaju, i zatim, jedan od njih, nije bitno, svi ionako liče, kaže, large, extra extra large, svi se smeju, grohot se još nije smirio i već su se bacili na pretpostavke, jede kao tri normalne osobe, možda je bolest u pitanju, krevet, da li možeš da zamisliš krevet,

ta žena je bila toliko debela, ali toliko debela, da kada je padala s kreveta padala je s obe strane.

opet grohot, sreća da su mladi i, možda baš zato, surovi, manje volim starije koji kriju zadovoljstvo koje pronalaze u posmatranju nečije nesreće, sreća da su mladi i, možda baš zato, nezainteresovani, u sekundi jedan od mladića kaže, pre neki dan sam video jednu još deblju, i to je već dovoljno da me zaborave, da pređu na drugu temu, mladost se ne zauzima, besmislena žurba je troši, jedan od radnika mi prilazi, naručujem dva kolača i kafu, plaćam odmah, zvuk kase, moje ruke traže novčanik,

taj porte monnaie ma chérie, taj porte monnaie

sitni pokreti koji su mi uvek komplikovani, ispada mi novčić, saginjem se da ga podignem, poteškoće pri najjednostavnijim pokretima, odlazim do vitrine da pokažem kolače koje sam već platila, ne moram da upirem prstom, znam kako se zovu, znam da ih naručim s tačnim izgovorom, jedna gospođa treba, u svakoj prilici, da bude chic, très chic,

jedan éclair i jedan mille feuille, molim

radnik ne razume, najbolji jezik na svetu protraćen na nezainteresovanog radnika, ponovo naručujem, jedan ekler i hiljadu listića, ah, to je on, ah jedan ekler i hiljadu listića, i metalnom hvataljkom kruži po vazduhu i traži moju porudžbinu po vitrini u kojoj čame kolači s jučerašnjim filom, prekjučerašnjim, i eto ga, zadovoljstvo čoveka koji je rešio enigm, metalna hvataljka podiže kolače i baca ih na tanjir, radnika nije briga da li će jedan kolač da pokvari drugi, što će filovi da se pomešaju, kolači na tanjiru koji radnik spušta na pult da bi se uputio ka mašini za kafu, puni mericu prahom, odsečan pokret, stavlja šolju ispod, radnik se smatra dobrim radnikom ali nije, smeta mu određena žurba, nehat, šoljica nije postavljena kako valja i kafa curi tamo gde ne treba, radnik mi pruža tanjir s dva kolača jedan na drugom i prolivenu šolju kafe koju

gde ti je glava Marija da Gija, gde ti je glava

prihvatam, udaljavam se od pulta s tanjirom s kolačima u jednoj i kafom u drugoj ruci, oklevam, osećam šeretski osmeh radnika na svojim leđima, što su nevažnije odluke više mi treba, biram sto odakle mogu da vidim kola, to je kriterijum, sigurno nevažan ali svakako jeste kriterijum, sedam, stavljam kolače i kafu na sto, svi moji pokreti su mimni,

činiti ono što moram da činim čak i ako me posle

Deniz i Beti me čekaju ujutru vrlo rano, da je Anželo krenuo sa mnom kako smo se dogovorili, moji pokreti bi bili drugačiji, užurbani, vrlo užurbani, ne mogu da budem u društvu dugo, nikada se nisam navikla na prisustvo drugih, još uvek ne mogu da se načudim onima koji ne mogu da jedu ili spavaju sami, onima koji se žale na samoću, možda su srećni oni koji uspevaju da podnesu druge, još srećniji oni kojima su potrebni drugi, par koji je sedeo za stolom u uglu ustaje i odlazi, staklena vrata se otvaraju, efikasna su staklena vrata za razliku od radnika, lošeg radnika, aljkavog, koji se češe po glavi i zeva, tamo napolju par se već štiti kišobranom, muškarac ljubi ženu u lice pre nego što uđe u kola, ljubavnici se opraštaju nakon tajnog sastanka posle posla, odmah se ispravljam, suviše je očigledno, ne može biti sve tako monotono, ne dozvoljavam da dosada zarazi život, razmišljam o drugim mogućnostima, sve mi se čine neverovatnim i još dosadnijim, predajem se, stvarnost uvek živi u iznenađenju, moja mašta, mašta ne može ništa protiv stvarnosti, žena govori nešto zbog čega se čovek smeje, izbegavam da pogledam u pravcu stola za kojim sede mladići, načinjem mille feuille, nije današnji, ni jučerašnji, ni prekjčerašnji, ko će ga znati, lisnato testo je tvrdo, nije mi bitno, preslatka kaša koja se stvara u mojim ustima pruža mi zadovoljstvo, proždirem mille feuille i prelazim na éclair, šećer kojim je kolač posut lepi mi se za zube, neprestano prelazim jezikom po slatkom lepku, znam da je na mom licu u ovom trenutku odsutnost koja mi tako dobro stoji, mamine partnerke za kanastu me gledaju

ponekad se stiče utisak da i nije baš čista

dok je Marija da Gija kršila ruke o kecelju, usplahirenija od ptica koje je
moj otac jurio po kavezima,

devojčice, nemojte takav izraz lica da pravite, mamica će vam se
ljutiti

ne jedite kolače, devojčice, mama će vam biti mnogo besna

devojčica je nevaljala, devojčica je zaista vrlo nevaljala devojčica

Marija da Gija koja kopni u iznajmljenoj sobi, ne većoj od pet kvadrata,
pošto je protračila priliku da ima drugačiji život s momkom komunistom,

kada nas stave u jedan život ne umemo da imamo drugi, devojčice

éclair mi se topi u ustima, jedan od momaka stišava druge, govori malo
glasnije,

maler je sprdati se s drugima

momak nije dobronameran, iz straha stišava druge, jedan od momaka,
ne onaj najplašljiviji, ima ispisano na majici smile, drugi skijaša i neko
ime, ski centar, bio sam tamo, ili neko koga poznajem je bio tamo, kon-
centrišem se na strategiju da rasprodam ekološke voskove koje imam u
prtljažniku, dobar prodavac mora da pronade nepobitan razlog, nimalo
nije lako ubediti Deniz,

ma baš me briga za prirodu

možda zatražim pomoć od onog Denizinog Ukrajinca, kako se ono zove,
Sergej, ili se onaj pre njega zvao Sergej a ovaj je Aleksandar, ne znam,